

СТАНОВИЩЕ

относно конкурс за академична длъжност „доцент“ в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“

1. Обща информация

Изготвил становището: проф. д-р Стоян Петков Маринов, катедра „Икономика и организация на туризма“ (ИОТ) в Икономически университет – Варна (ИУ-Варна), област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.9. Туризъм, научна специалност „Икономика и управление (Туризъм)“.

Настоящото становище е изготвено на основание Заповед № 140 от 19.02.2026 г. на Ректора на Стопанска академия „Димитър А. Ценов“ – Свищов за назначаване на Научно жури и Протокол №1 от първото заседание на Научното жури за избор на председател и определяне на рецензенти по конкурса от 02 март 2026 г.

Становището е изготвено в съответствие с изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за неговото приложение (ППЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ (ППЗРАС в СА „Д. А. Ценов“)

2. Информация за конкурса

Конкурсът за академична длъжност „доцент“ е обявен в Държавен вестник, бр. 113/23.12.2025 г в област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ за нуждите на катедра „Икономика и управление на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

3. Кандидат по конкурса

За участие в обявения конкурс е подал документи единствен кандидат гл. ас. д-р Любомира Красиминова Тодорова от катедра „Икономика и управление на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Представеният от кандидата комплект материали и документи е в съответствие с националните и вътрешно-университетските нормативни изисквания за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

Гл. ас. д-р Любомира Тодорова изпълнява минималните национални изисквания за заемане на академичната длъжност „доцент“ в областта на висшето образование, в която е обявен конкурса по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. По група А, показател 1 има 50т. при необходими 50т.; по група В, показател 3 има 100т. при необходими 100т.; група Г, сумата от показателите от 4 до 10 е 298,17т. при необходими 200т.; група Д, сумата от показателите е 180т. при необходими 50т. При изискуем минимум от 400 точки, кандидатката има общ брой точки 628,17

4. Дани за кандидата

Любомира Тодорова завършва средно-специално образование в СОУ „Цар Симеон Велики“, гр. Пловдив със специалност „Мениджър среден и дребен бизнес“. През 2008г. придобива ОКС „бакалавър“ по специалност „Финанси“, а през 2009г. и ОКС „магистър“ по специалност „Банков мениджмънт“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов. През 2016 г. получава ОНС „доктор“ в ПН 3.8 Икономика, научна специалност „Икономика и управление“ (Търговия), след успешна защита на дисертационен труд на тема: „Управление на търговския кредит от предприятията в мебелния сектор“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

След успешно завършени специализации Любомира Тодорова е придобила професионални квалификации по специалностите „Методика на научните изследвания“ (2013г.), „Web 2.0 инструменти за електронно обучение“ (2014г.), „Организация и управление на търговското предприятие“ (2020г.) и „Учител по икономика“ (2024г.).

Професионалната кариера на Любомира Тодорова започва през 2008г. в Алфа Банк – клон България, където работи до 2014г. В периода 2018–2020г. е хоноруван преподавател ПУ "Паисий Хилендарски", гр. Пловдив. От 2016г. до 2019г. е на длъжност „асистент“, а от 2019г. – до момента е на длъжност „главен асистент“ в СА „Д. А. Ценов“ – Свищов.

От 2023г. до момента Любомира Тодорова работи като консултант в туристическа фирма „Амави Травел“ ЕООД. От 2022г. до момента е оценител към Фонд „Научни изследвания“

5. Описание на научните трудове

За участие в конкурса гл. ас. д-р Любомира Тодорова представя по приложен списък общо 37 публикации. Представените научни трудове включват: 1 самостоятелна монография - хабилитационен труд, 1 монография на основата на дисертационен труд; 2 самостоятелни глави в колективна монография; 2 колективни монографични глави; 2 колективни студии на английски език; 12 колективни научна статии на английски език - индексирани в базите данни с научна информация Scopus и WoS; 9 статии и доклади в нереферирани издания (4 самостоятелни и 5 в съавторство) и 8 учебника (2 самостоятелни и 6 колективни).

От всички рецензирани публикации 6 броя са самостоятелни, 18 са на английски език

За участие в конкурса Любомира Тодорова представя самостоятелен монографичен хабилитационен труд на тема „*Туроператорство, базирано на иновации: нови подходи и перспективи в съвременния туристически мениджмънт*“ с обем 232 страници, който не повтаря публикации за придобиване на образователна и научна степен „доктор“. Трудът е рецензиран от две хабилитирани лица и е публикуван в Библиотека „Стопански свят“ на Академично издателство „Ценов“, Свищов. В монографията се разглежда трансформацията на туроператорската дейност в условията на дигитализация, променящи се потребителски предпочитания и екологизация на туристическия бизнес. Авторката синтезира и апробира модел за оценка и повишаване на ефективността на иновациите в туроператорската дейност. Дефинира се ролята на технологични инструменти като изкуствен интелект, големи данни и дигитални

платформи за персонализиране на туристическите услуги и повишаване на конкурентоспособността на туроператорите. За нуждите на изследването са използвани подходящи методи за събиране на първични данни - анкетно проучване и интервюта, като първичната информация е обработена с помощта на регресионен анализ. Доказва се тезата, че прилагането на иновации и дигитални технологии в туроператорската дейност допринася за повишаване на нейната ефективност, както и за създаване на по-висока степен на персонализация на туристическите услуги.

Монографията по дисертационния труд на кандидатката "Управление на търговския кредит от предприятията в мебелния" е публикувана през 2026г. в издателство "Авангард Принт", Русе. Трудът е с обем 205 страници и в него се разглежда търговският кредит като значим инструмент за разширяване на пазарните позиции и повишаване на конкурентоспособността на предприятията. Анализът обхваща теоретичните аспекти на търговския кредит, методите за планиране и контрол на дебиторската задлъжнялост, както и практическото му приложение в мебелния сектор чрез ситуационен и финансов анализ.

В студиите, статиите и докладите си гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова разглежда основно теоретични и практико-приложни проблеми на иновациите като инструмент за развитие на устойчив и конкурентоспособен туристически бизнес. Внимание се отделя и на възстановяването на туристическата индустрия след кризата, породена от пандемията COVID-19.

Представените от гл. ас. д-р Любомира Красимилова Тодорова публикации са качествени от езикова и стилистична гледна точка. В количествено, структурно и съдържателно отношение напълно отговарят на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ, както и на ППЗРАС в СА „Д. А. Ценов“.

6. Идентифициране на приносите в научноизследователската работа на кандидата

В съдържанието на публикациите на гл. ас. д-р Любомира Тодорова се открояват значими за туристическата теория и практика научно-приложни приноси. В обобщен вид могат да бъдат синтезирани в пет направления.

Първо, систематизирани са теоретичните аспекти на иновациите и конкретно на дигиталната иновационна трансформация за нуждите на стратегическото управление на туристическите предприятия за развитие на устойчив туристически бизнес.

Второ, разработен е авторски теоретичен модел за оценка на иновациите в туроператорската дейност, който модел обхваща технологични, икономически, социални и екологични измерения и съчетава организационни, пазарни и потребителски показатели. Моделът има приложна стойност при управлението на туристически организации.

Трето, интерпретирано е дулното възприемане на технологиите и организационните промени в туризма - от страната на туристическото предприятие и от страната на крайния потребител. Аргументирано е значението на баланса между внедряването на дигиталните инструменти в обслужването и

запазването на персонализацията за качествено потребителско преживяване с цел ефективна пазарна адаптивност и устойчиво позициониране.

Четвърто, надградена е теорията за управлението на туристическата дестинация чрез прилагането на системен подход, съчетаващ интересите на всички заинтересовани страни - туристите, туристическия бизнес, публичната администрация и местното население. Подходът е апробиран чрез изследване и комплексна оценка на процесите на развитие, устойчивост и възстановяване на туристическите дестинации, включително чрез изследване на въздействието на външни икономически и здравни кризи върху приходите, заетостта и регионалната динамика по примера на България

Пето, обогатено е научното познание за приложението на технологични, креативни и иновативни управленски подходи в туризма чрез анализ на добри практики в геймификацията на културното наследство и внедряването на дигитални инструменти за повишаване ангажираността на посетителите и обогатяване на туристическото преживяване.

Значимостта на постигнатите от гл. ас. д-р Любомира Тодорова научно-изследователски резултати се аргументира от представените доказателства за общо 12 цитирания на нейни трудове, като всички цитирания са в публикации, индексирани в световноизвестната база данни с научна информация Scopus и WoS

7. Участие в научни проекти и научни форуми.

В периода 2017г.-2025г. д-р Любомира Тодорова е участвала като експерт в 7 научно-изследователски проекта. Експерт е в международен проект „A gamification model for community-based heritage work“ (от 01.01.2024 г. и понастоящем).

Гл. ас. д-р Любомира Тодорова е участвала като академичен наставник в 2-те фази на проекта “Студентски практики” по Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж 2014-2020г.", като и участва в текущия проект “От висше образование към заетост“, финансиран от Програма „Образование 2021-2027“. Участвала е в 7 проекта за мобилност с цел обучение и преподаване в Словакия, Гърция, Румъния, Сърбия, Северна Македония и Испания.

Гл. ас. д-р Любомира Тодорова има участия с доклади и презентации в 12 научни конференции.

Кандидатката е член на Съюза на учените в България – клон Свищов. Член е на редколегията на списание Journal of Tourism, Policy and Business (JTPB).

8. Преподавателска работа

Учебно-педагогическа дейност на гл. ас. д-р Любомира Тодорова е съсредоточена основно в катедра „Икономика и управление на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“. Преподава на студенти в бакалавърска и магистърска степен на обучение и води лекции и семинарни занятия по множество дисциплини: “Туроператорска, агентска и транспортна дейност“; „Иновации в туризма“; „Икономика на туризма“; „Туристически дестинации“; „Мениджмънт на туризма“; „Логистични системи в туризма“; „Организационни структури в

туризма“; „Туристическа анимация“; „Управление на собствеността в туризма“; „Организация и технология на туристическото обслужване“; „Организация на хотелиерския бизнес“; „Оценка на туристическия бизнес“; „Екскурзоводство“ „Икономика на търговията“; „Търговски бизнес и посредничество“; „Икономика на услугите“; „Управление на дистрибуцията“; „Борси и борсови операции“; „Търговия с услуги“; „Конкурентоспособност на туристическия бизнес“; „Магистърски семинар по икономика и мениджмънт на туризма“.

Кандидатката разработва и изнася лекционни курсове и в Център за професионално обучение към СА „Д. А. Ценов“ - Свищов по дисциплините:

„Организация на екскурзоводското обслужване; „Организация и управление на туристическата анимация; „Организация и технология на туристическата дейност и свободното време“. Разработила е учебни програми и съдържание по дисциплините: „Подготовка за екскурзия“; „Анимация в туризма“; „Създаване на анимационен продукт и обслужване в анимацията“; „Управление на анимацията в туризма“; „Специализирани видове туризъм“.

Работата на гл. ас. д-р Любомира Тодорова със студенти включва извършване на съвместни дейности по различните научно изследователски проекти.

9. Плагиатство

В представените за рецензиране публикации няма доказано по законоустановения ред плагиатство, използване на некоректни данни и/или некоректно позоваване на чужди научни трудове.

10. Критични бележки и въпроси към кандидата.

Рецензираните научни трудове не дават основание за съществени критични бележки. Препоръчам на д-р Любомира Тодорова да задълбочи научно-изследователската си работа в областта на икономическите аспекти - ефективността и рентабилността на туристическия бизнес.

11. Заключение

Според представените документи и постигнатите научни и преподавателски резултати гл. ас. д-р Любомира Тодорова отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и ППЗРАС в Република България, както и на чл. 60 ал. 1 и ал. 2 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“ за заемане на длъжността „доцент“.

Придобила е образователната и научна степен „доктор“.

Заема академичната длъжност „главен асистент“ в катедра „Икономика и управление на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“ в продължение на повече от 6 години.

Представени са и са приети за оценка 37 броя публикации, включващи хабилитационен труд във вид на самостоятелна монография, статии, доклади и учебници.

Документирани са 12 цитирания на трудове на кандидата от други автори в България и чужбина.

Води занятия по учебни дисциплини в ОКС “бакалавър” и ОКС “магистър” в катедра „Икономика и управление на туризма“ в СА „Д. А. Ценов“, които са пряко свързани с направлението на конкурса.

Участвала е в 7 научно-приложени проекта.

Покрива минималните национални изисквания по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ. Кандидатката декларира общо 628,17 точки при изискуем минимум от 400 точки с изпълнение по показателите от всички групи.

Изпълнява допълнителните изисквания на Академията по чл. 60 (2) от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“.

Няма доказано по законоустановения ред плагиатство в научните трудове.

Постиженията на гл. ас. д-р Любомира Красиминова Тодорова в научно-приложната и учебно-педагогическата дейност са основание да и дам положителна оценка и да я предложа за избор на академичната длъжност „доцент” в професионално направление 3.8. Икономика, научна специалност „Икономика и управление (туризъм)“ в С А „Д. А. Ценов“ – Свищов.

23.03. 2026 г.
гр. Варна

Изготвил становището: .
проф. д-р Стоян Марино